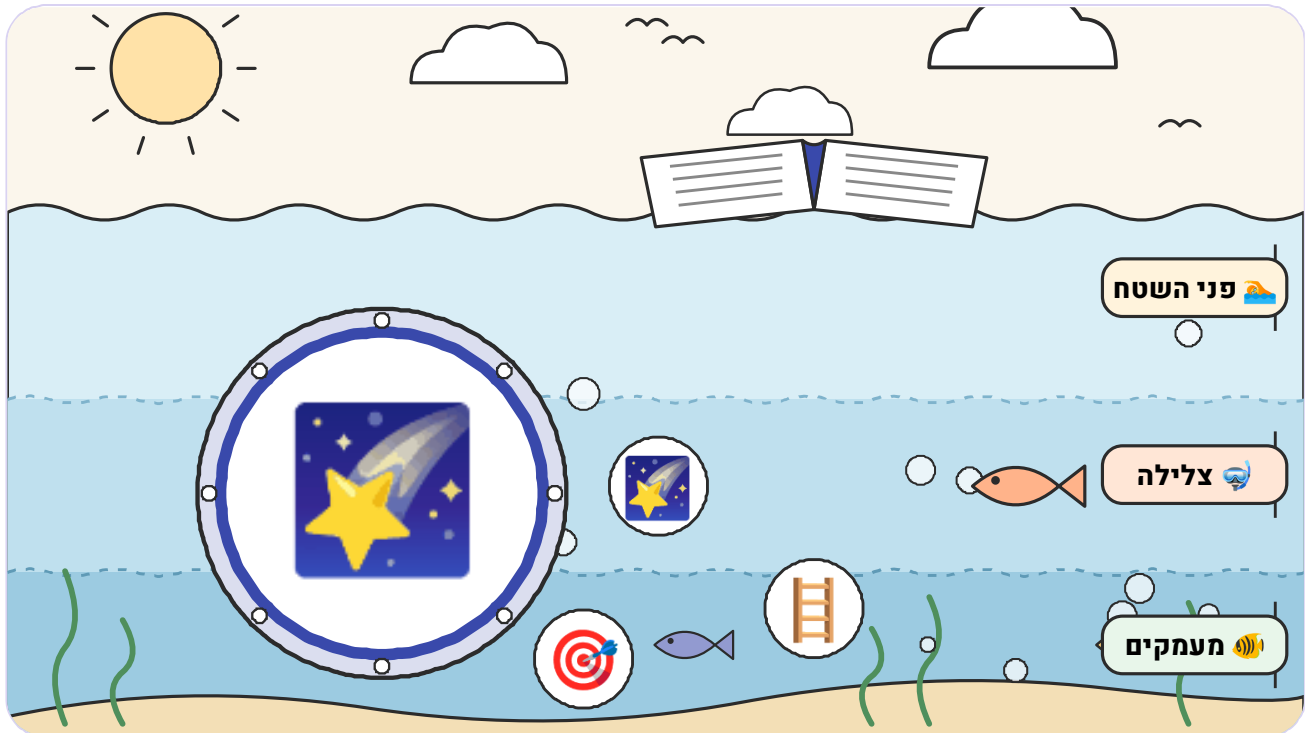

חוברת מלמיד • קריאה והבנה • עולים (עברית בניקוד + מילון)

חולמים קדימה: חלומות, מטרות וצעדים קטנים

מחלום לתוכנית – אופטימיות ריאלית, תקווה והתמדה – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 9 הטקסט: קטיה וחלום הכדורסל
- 10 חלק א' – שחיה על פני השטח
- 11 חלק ב' – צלילה
- 13 חלק ג' – מעמקים
- 15 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 2 מפתח תשובות למורה

כלים לקריאה

- 5 דף האסטרטגיות
- 6 מפת הצלילה
- 7 סימניות לגזירה
- 8 כרטיסי מילים לקיפול

איה משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוזרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

עולים

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות

מהדורה למורה – עולים. כאן מרוכז כל מה שצריך לפני השיעור: מטרות, מערך ל-45 דקות, גרסה קצרה, חיבור למודלים של חוסן, טיפים ומפתח תשובות. אפשר להסיר את הדפים האלה לפני צילום החוברת לתלמידים.

מטרות השיעור

- התלמידים והתלמידות יבחינו בין חלום, מטרה ותוכנית, ויתרגמו חלום למטרה ממוקדת, לצעדים קטנים, למסגרת זמן ולאנשים שיכולים לעזור.
- התלמידים והתלמידות יאתרו מידע, יסיקו מסקנות ויזהו מבנה טקסט, קשרים לוגיים, שורשים ומשלב לשון בטקסט סיפורי, מידעי וטיעוני.
- התלמידים והתלמידות יכירו אופטימיות ריאלית, תקווה (רצון + דרכים) ואת הכוח של המילה "עוד", ויבטאו עמדה מנומקת וחיבור אישי לחלום שלהם.

גרסה קצרה – 10 דקות

מציגים בשתי דקות את ההבדל בין חלום, מטרה ותוכנית, וקוראים יחד את הטקסט ברמה המתאימה. משחקים צעד אחד מתוך משחק המסלול. מסיימים בכרטיס יציאה: "אני עוד לא...", אבל הצעד הקטן הבא שלי הוא...".

שאלת פתיחה לכיתה

חשבו על משהו שפעם לא ידעתם לעשות ועכשיו אתם יודעים, למשל לרכוב על אופניים, לשחות או להכין חביתה. מה היה הצעד הראשון? ומי עזר לכם בדרך?

חוסן בדרך לחלום: גש"ר מאח"ד • עש"ן ד"ק • מעש"ה

עש"ן ד"ק עוזר ברגע של אכזבה, כשהבמה נופלת או כשהסרטון לא מצליח: עוצרים, מכווצים ומשחררים שרירים, נושמים לאט, אומרים לעצמנו "אני עוד לא שם, אבל אני בדרך" – ורק אז בוחרים צעד קדימה. גש"ר מאח"ד מציג שישה ערוצים להמשיך לעבר החלום: גוף (תרגול), שכל (תוכנית), רגש (לקרוא לפחד בשם), אמונה ("אני יכול/ה להשפיע"), חברה (אנשים שעוזרים) ודמיון (לדמיין את הצעד הבא). מעש"ה מכוון אותנו כשחבר או חברה מספרים שהתוכנית שלהם התפרקה: מחויבות ("אני כאן איתך"), עידוד לפעולה (צעד קטן אחד), שאלות ("מה קרה? מה עוזר לך?") והבניית רצף (מה קרה, מה עכשיו ומה הלאה). החלום נתקע או שמהו לא הצליח? עצרו עם עש"ן ד"ק: עוצרים, מכווצים ומשחררים אגרופים, נושמים לאט, אומרים לעצמנו "אני עוד לא שם, אבל אני בדרך" – וקדימה, לצעד קטן אחד לקראת החלום.

מהדורה למורה

מהדורה למורה - מערך ומפתח תשובות (המשך)

מערך שיעור - 45 דקות

דקות	שלב	מה קורה
5	פתיחה וחימום	שאלת הפתיחה: משהו שפעם לא ידעתם לעשות ועכשיו אתם יודעים. מה היה הצעד הראשון ומי עזר? מציגים את שקופית הפתיחה ואת שלושת עומקי הצלילה.
8	מושגי יסוד	שקופיות חלום-מטרה-תוכנית, שתי רגליים של תקווה (רצון + דרכים) ושלושה זוגות משקפיים: אופטימיות נאיבית, פסימיות ואופטימיות ריאלית.
12	קריאה וצלילה	כל קבוצה קוראת את הטקסט ברמה המתאימה לה ועונה על שאלות פני המים והצלילה: איתור, סימון משפט, מיון ואוצר מילים. ברמת חט"ב עוצרים בתחנת העצירה.
8	משחק מסלול	משחקים בזוגות את משחק "בחרו מסלול" ומשווים בחירות. מדגישים את עש"ן ד"ק ברגע האכזבה: עצור, שרירים, נשימה, דיבור עצמי ("אני עוד לא שם") וקדימה.
7	המעמקים ומעגל שיח	כתיבה קצרה (השאלה הפתוחה), ואחריה שתיים מארבע שאלות הדיון. מקשרים לערוצי גש"ר מאח"ד שעוזרים להמשיך לעבר חלום.
5	כרטיס יציאה	כל תלמיד ותלמידה ממלאים כרטיס יציאה אחד: חלום, מטרה וצעד קטן, או משפט עם המילה "עוד".

טיפים להנחיה

- אל תבקשו לשתף חלומות בקול רם. מי שרוצה משתף/ת, ומי שלא רוצה כותב/ת לעצמו/ה. חלום הוא דבר אישי, וחשוב לכבד גם חלומות "קטנים" או לא שגרתיים.
- כשתלמיד/ה מספר/ת על כישלון, החזירו את השיחה לשפת ה"עוד" ולצעד הבא: "מה למדת מזה?", "מי יכול לעזור?". הימנעו משיפוט ומהשוואות בין תלמידים.
- זהו מרחב בטוח של תמיכה ולא טיפול. אם עולה מצוקה, ייאוש מתמשך או דאגה לשלומו/ה של תלמיד/ה, פנו ליועצת. אפשר גם להזכיר לתלמידים שהם יכולים לפנות ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

הכוונה לשאלה הפתוחה - עולים

מקבלים כל השלמה פשוטה ונכונה, למשל: "החלום שלי הוא לדבר עברית" או "הצעד הקטן שלי הוא ללמוד חמש מילים כל יום". אפשר לכתוב בשפת האם ולתרגם יחד מילה אחת לעברית. מעודדים שימוש ב"אני עוד לא...".

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

מפתח תשובות למורה – עולים. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

שאלה	תשובה
1	א. לשחק כדורסל בקבוצה
2	ב. עָשָׂר
3	ג. נֹעָה
4	1. לא נכון 2. נכון 3. נכון 4. לא נכון
6	„שלום, אני קטיה...”
7	לשחק בקבוצה ← חלום; ללמוד עשר מילים ביום ← צעד קטן; ללכת לחוג בנשכונה ← צעד קטן; לדבר עברית טוב ← חלום
8	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט

מספרים במילים שלי
מה קרה בהתחלה, באמצע ובסוף?

מה הרגשתי?
מה אהבתי בסיפור?

מה לומדים?
מה אני לוקח/ת איתי?

בזמן הטקסט

מסמנים מילה קשה
עיגול סביב מילה שלא הבנתי.

עוצרים וחושבים
מה קרה עד עכשיו?

מדמינים
איך זה נראה? מה הדמות מרגישה?

לפני הטקסט

מסתכלים על הכותרת
על מה הסיפור? מה אני כבר יודע/ת?

מסתכלים בתמונה
מה רואים? מה זה מספר לי?

מנחשים
מה לדעתך יקרה בסיפור?

מקרא סימנים בעיפרון

♥ מתחבר אליי

! מפתיע אותי

? לא הבנתי

— משפט חשוב

○ מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

- ☐ קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט
- ☐ קראתי את כל הטקסט עד הסוף
- ☐ סימנתי מילה שלא הבנתי
- ☐ קראתי שוב את מה שלא היה ברור

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

שחיה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: טקסט קצר בנקודה

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
חלום	dream	
חוג	after-school club / class	
מפחדת	is afraid (f.)	
מזמינה	invites (f.)	
צעד קטן	a small step	
קבוצה	team	
עוד לא	not yet	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקוקו ✂

המעמקים

מעבר לשורות

- מה אני חושב/ת?
- מה הייתי עושה?
- מה למדתי?

השאלה שלי: 🖋

חולמים קדימה: חלומות, מטרות

וצעדים קטנים
עולים ●

צלילה

בין השורות

- למה זה קרה?
- מה הדמות מרגישה?
- מה פירוש המילה?

השאלה שלי: 🖋

חולמים קדימה: חלומות, מטרות

וצעדים קטנים
עולים ●

פני המים

כתוב בטקסט

- מי בסיפור?
- מה קרה?
- איפה ומתי?

השאלה שלי: 🖋

חולמים קדימה: חלומות, מטרות

וצעדים קטנים
עולים ●

כלים לקריאה

פרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל פרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

dream	חלום
after-school club / class	חוג
is afraid (f.)	מפחדת
invites (f.)	מזמינה
a small step	צעד קטן
team	קבוצה
not yet	עוד לא
neighborhood	שכונה

קטִיָּה וְחֵלֹם הַפְּחָרְסֵל

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט קצר בנִיקוד. קראו את הכותרת. מה החלום שלכם? כתבו מילה אחת או ציורו.
הניחוש שלי:

מילון קטן

חלום

dream

חוג

after-school club / class

מפחדת

is afraid (f.)

מזמינה

invites (f.)

צעד קטן

a small step

קבוצה

team

הערות שלי

1 קטִיָּה בת 15, והיא גרה בישראל חצי שנה.

2 יש לה חלום: לשחק כדורסל בקבוצה.

3 אבל היא עוד לא מדברת עברית טוב.

4 כל יום היא לומדת עשר מילים חדשות.

תחנת עצירה: עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם יקרה עכשיו?

5 ביום שני היא הולכת לחוג כדורסל בשכונה.

6 היא מפחדת לדבר, אבל היא אומרת: "שלום, אני קטִיָּה".

7 ילדה בשם נועה מחייכת ומזמינה אותה לשחק.

8 קטִיָּה חושבת: "צעד קטן, ועוד צעד".

שם:

קטִיָּה וְחֵלֹם הַפְּחִירְסֵל

חֵלֶק א' – שְׁחִיָּה עַל פְּנֵי הַשָּׁטָח

קְרָאוּ טוֹב וּמַצְאוּ אֶת הַתְּשׁוּבוֹת בְּטָקְסֵט.

איתור מידע

פְּנֵי הַמַּיִם • כְּתוּב בְּטָקְסֵט

1

מָה הַחֵלֹם שֶׁל קִטִּיָּה?

א) לְשַׁחֵק כְּדוּרְסֵל בִּקְבוּצָה

ב) לְשִׁיר בַּמִּקְהֵלָה

ג) לְבַשֵּׁל

איתור מידע

פְּנֵי הַמַּיִם • כְּתוּב בְּטָקְסֵט

2

כַּמָּה מִיָּלִים חֲדָשׁוֹת קִטִּיָּה לוֹמְדָת כָּל יוֹם?

ב) עֶשְׂרִי

א) שְׁתֵּי

ג) מֵאָה

איתור מידע

פְּנֵי הַמַּיִם • כְּתוּב בְּטָקְסֵט

3

מִי מִזְמִינָה אֶת קִטִּיָּה לְשַׁחֵק?

ב) אִמָּא

א) הַמּוֹרֶה

ג) נֹעָה

שאלות לפי עומק • עולים

קטִיָּה וְחֵלֹם הַפְּחִיֶּרֶסֶל (המשך)

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

4

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	נכון ✓	לא נכון ✗
קטיה גרה בישראל שנה.	☐	☐
קטיה לומדת עשר מילים חדשות כל יום.	☐	☐
החוג של קטיה הוא ביום שני.	☐	☐
נועה לא רוצה לשחק עם קטיה.	☐	☐

איצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

5

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

שיר

צעד

מילים

חלום

מחסן מילים:

1. יש לקטיה _____: לשחק כדורסל בקבוצה.

2. כל יום היא לומדת עשר _____ חדשות.

3. קטיה חושבת: " _____ קטן, ועוד צעד."

חלק ב' - צלילה

עכשיו נחשוב: למה קטיה עושה את זה?

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

6

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט על החלום של קטיה.
- הקיפו את המילה 'עוד' בטקסט. כמה פעמים היא כתובה?
- סמנו בקו את המשפט שבו קטיה אומרת מי היא.

שאלות לפי עומק • עולים

קטִיָּה וְחֵלֹם הַפְּחָרְסֵל (המשך)

מיון וארגון

צִלְיָה • בין השורות

7

מִיָּינוּ: מָה הַחֵלֹם, וּמָה צֶעֶד קָטָן? (מִיָּינוּ: סִמְנוּ ✓ בְּעֻמּוּדָה הַמְתַּאיָּמָה)

הפריט	חלום	צעד קטן
לשחק בקבוצה	☐	☐
ללמוד עשר מילים ביום	☐	☐
ללכת לחוג בשכונה	☐	☐
לדבר עברית טוב	☐	☐

קישור מושגים

צִלְיָה • בין השורות

8

מִתְחוּ קו בֵּין הַמִּילָה לְתִרְגּוּם

1. קבוצה	•	א. smiles (f.)	•
2. שכונה	•	ב. team	•
3. מחייכת	•	ג. every day	•
4. כל יום	•	ד. neighborhood	•

מארגן גרפי

צִלְיָה • בין השורות

9

מָה קִשָּׁה לְקִטָּיָה? מָה הִיא עוֹשָׂה? הַשְּׁלִימוּ בַּטֶּבֶלָה.

מָה קִשָּׁה?	הַצֵּעַד הַקָּטָן שֶׁל קִטָּיָה

קטִיָּה וְחֵלֹם הַפְּחִיטָל (המשך)

שם: _____

חלק ג' - מעמקים

עכשיו תורכם: החלום שלכם והצעד שלכם.

העברה למקרה חדש

המעמקים • מעבר לשורות

10

מה הצעד הקטן הראשון של דניאל? מי יכול לעזור לו?

מקרה לבחינה: דניאל והגיטרה

דניאל בן 14. הוא בארץ שלושה חודשים. הוא רוצה לנגן בגיטרה עם חברים, אבל הוא מפחד לדבר בעברית.

קתיבה ונימוק

המעמקים • מעבר לשורות

11

השלימו: החלום שלי הוא _____. הצעד הקטן הראשון שלי הוא _____. מי יכול לעזור לי? _____. (אפשר לכתוב גם בשפה שלכם).

שאלות לפי עומק • עולים

קטִיָּה וְחֵלֹם הַפְּחָד־רִסֵּל (המשך)

שם:

כלי חוסן

המעמקים • מעבר לשורות

12

קטִיָּה מִפְּחָדֵת לְדַבֵּר. מָה עוֹזֵר? הַשְּׁלִימוּ: אֲנִי עוֹצֵר/ת. אֲנִי מְכַוֵּץ/ת וּמְשַׁחֲרֵר/ת אֶת הַיָּדִיִּים. אֲנִי נוֹשֵׁם/ת לָאֵט. אֲנִי אוֹמֵר/ת לְעֶצְמִי: "____". וְעַכְשִׁיו קְדִימָה! הַצַּעַד שְׁלִי:

שיח בקיָּה

המעמקים • מעבר לשורות

13

מַעְגַּל שִׁיחַ

- מָה הַהֶבְדֵּל בֵּין חֵלֹם, מִטָּרָה וְתוֹכְנִיּוֹת? בַּחֲרוּ חֵלֹם אֶחָד שֶׁעָלָה בְּשִׁיעוֹר וְנִסּוּ יַחַד לְהַפּוֹךְ אוֹתוֹ לְמִטָּרָה מְמוֹקֶדֶת (מָה, כִּמָּה וְעַד מָתִי) וּלְצַעַד קָטָן רִאשׁוֹן.
- מִילָנָה סִירְבָּה לְעֲזָרָה, וְלִיאוֹר כִּמְעֵט וְיִתֵּר אַחֲרֵי סֶרְטוֹן אֶחָד. לָמָּה לְדַעְתְּכֶם לִפְעָמִים קָשָׁה לְבַקֵּשׁ עֲזָרָה? מָה יָכוֹל לְהַקֵּל עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ אוֹתָהּ?

ייצוג חזותי

המעמקים • מעבר לשורות

14

צִיְרוּ אֶת קְטִיָּה וְנוֹעָה בַּחוּג. כְּתִבוּ בַּבוֹעָה מָה קְטִיָּה אוֹמֶרֶת.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת לספר מה החלום של קטיה.
			אני יודע/ת לכתוב צעד קטן אחד לחלום שלי.
			אני יודע/ת להגיד משפט עם "אני עוד לא..."

כרטיס יציאה

חולמים קדימה: חלומות, מטרות וצעדים קטנים • עולים

שם:

כיתה:

תאריך:

1. מילה חדשה אחת שלמדתי היום: __

2. אני עוד לא __, אבל אני לומד/ת.

3. צעד קטן אחד שאעשה מחר: __

כמה נהניתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה (המשך)

יצרה: רוית ראש בן ישי

לצלול פנימה • חולמים קדימה: חלומות, מטרות וצעדים קטנים •

חוברת תלמיד לעולים

